

[ΕΚΤ] Υψηλής αναγνωρισιμότητας και διεθνούς απήχησης το έργο των Ελλήνων ερευνητών

Με ανοδικό ρυθμό η παραγωγή επιστημονικών δημοσιεύσεων

Ανοδικά κινείται και πάλι από το 2011 η ελληνική παραγωγή επιστημονικών δημοσιεύσεων, καθώς το 2010, για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια, καταγράφηκε μείωση των επιστημονικών δημοσιεύσεων. Σύμφωνα με μελέτη του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), από τις 10.300 επιστημονικές δημοσιεύσεις του 2010, το 2011 φθάσαμε στις 10.527 και το 2012, που αποτελεί και το τελευταίο εξεταζόμενο έτος, στις 11.138.

Σύμφωνα με το ΕΚΤ, με βάση τον αριθμό των δημοσιεύσεων αναλογικά με την εθνική δαπάνη για Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α) και το ερευνητικό δυναμικό στη χώρα, η Ελλάδα βρίσκεται στις πρώτες θέσεις σε σχέση με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποδηλώνοντας υψηλή «παραγωγικότητα» του ελληνικού ερευνητικού συστήματος όσον αφορά την παραγωγή επιστημονικών δημοσιεύσεων. Όσον αφορά τον αριθμό των δημοσιεύσεων για κάθε εκατομμύριο νομισματικής μονάδας που δαπανάται για Ε&Α στις χώρες της Ε.Ε., η Ελλάδα βρίσκεται στην τρίτη θέση, ακολουθώντας την Κροατία και τη Ρουμανία. Επίσης, όσον αφορά τον αριθμό των δημοσιεύσεων ανά ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης ερευνητή για κάθε χώρα, η Ελλάδα εμφανίζεται στην έκτη θέση, ακολουθώντας την Ολλανδία, την Κροατία, την Ιταλία, την Ιρλανδία και τη Σουηδία.

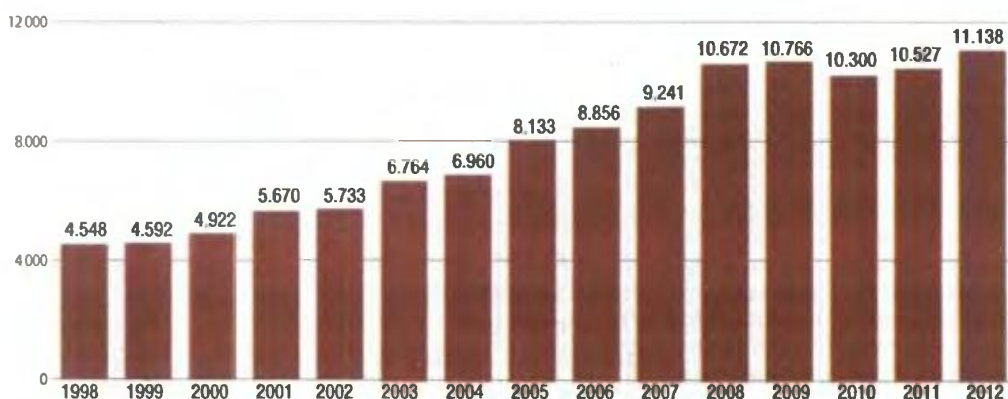
Όσον αφορά την απήχηση, την πρωτοτυπία, την ποιότητα και την αναγνωρισιμότητα, οι ελληνικές δημοσιεύσεις ισοπεδοούνται δυναμικά στο διεθνές περιβάλλον, αφού οι αναφορές σε ελληνικές δημοσιεύσεις έχουν αυξητική τάση, παρουσιάζοντας μεγαλύτερους ρυθμούς αύξησης σε σχέση με τις χώρες της Ε.Ε. και του ΟΟΣΑ.

Παράλληλα η συμμετοχή της χώρας στον αριθμό αναφορών της Ε.Ε. και του ΟΟΣΑ αυξάνεται, όπως και τα μερίδια των αναφορών. Συγκεκριμένα, την τελευταία πενταετία 2008-2012 οι ελληνικές δημοσιεύσεις έλαβαν 279.178 αναφορές, αριθμό σχεδόν τετραπλάσιο από την πενταετία 1998-2002. Επίσης, την ίδια πενταετία το μερίδιο αναφορών των ελληνικών δημοσιεύσεων στην Ε.Ε. είναι 2,20% και στον ΟΟΣΑ 1,03%.

Ένας ακόμα δείκτης που συνδέεται με την πρωτοτυπία και την ποιότητα του ερευνητικού έργου και την αναγνωρισιμότητα των επιστημονικών συγ-

Αριθμός ελληνικών δημοσιεύσεων, ανά έτος

(Δεδομένα Web of Science, 1998 - 2012)

ΠΗΓΗ: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης

γραφών είναι το ποσοστό δημοσιεύσεων που λαμβάνουν αναφορές. Μετά από μια συνεχή ανοδική πορεία σε όλη τη διάρκεια της 15ετίας 1998-2012, την πενταετία 2008-2012 το ποσοστό αυτό για τις ελληνικές δημοσιεύσεις φθάνει το 68,3% και ξεπερνά το ποσοστό της Ε.Ε. (67,8%) και του ΟΟΣΑ (67,7%).

Την τελευταία πενταετία 2008-2012 οι ελληνικές δημοσιεύσεις λαμβάνουν κατά μέσο όρο 5,23 αναφορές ανά δημοσίευση, ενώ ο μέσος όρος των αναφορών ανά δημοσίευση στην Ε.Ε. είναι 5,70 και στον ΟΟΣΑ 5,71. Είναι αξιοσημείωτο ότι ο δείκτης απήχησης των ελληνικών δημοσιεύσεων αυξάνεται συνεχώς και μάλιστα με ρυθμούς μεγαλύτερους από τους δείκτες απήχησης των χωρών της Ε.Ε. και του ΟΟΣΑ.

Από την άλλη, ο σχετικός δείκτης απήχησης των ελληνικών δημοσιεύσεων -που υποδεικνύει κατά πόσο ο μέσος όρος των αναφορών που λαμβάνουν οι δημοσιεύσεις της Ελλάδας προσεγγίζει τον μέσο όρο αναφορών στις δημοσιεύσεις των χωρών μελών της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ- συνεχίζει την ανοδική πορεία που εμφανίζει σε όλη τη διάρκεια της περιόδου 1998-2012, προσεγγίζοντας τους μέσους δείκτες της Ε.Ε. και του ΟΟΣΑ. Με βάση τον σχετικό δείκτη απήχησης (0,92), την πενταετία 2008-2012 η Ελλάδα βρίσκεται στην 23η θέση μεταξύ των 32 χωρών μελών του ΟΟΣΑ.

Ως προς τους βιβλιομετρικούς δείκτες, που καταγράφουν την ύπαρξη υψηλής απήχησης για τις δημοσιεύσεις (αριθμός ή ποσοστό επί του συνόλου των δημοσιεύσεων που κατατάχθηκαν σε παγκόσμιο επίπεδο στο 1%, 5%, 10%, 25% και 50% των δημοσιεύσεων με την υψηλότερη απήχηση ανά έτος και θεματική περιοχή), η αντίστοιχη κατανομή των ελληνικών δημοσιεύσεων ήταν 1,2%, 5,4%, 10,2%, 23,2% και

43,5%. Η εξέλιξη αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική για την επιστημονική παραγωγή της χώρας, αφού όταν η ποσοστιαία κατανομή των δημοσιεύσεων με υψηλή απήχηση μιας χώρας προσεγγίζει ή υπερβαίνει την παγκόσμια κατανομή (1%, 5%, 10%, 25% και 50%), η χώρα θεωρείται ότι προσεγγίζει ή υπερβαίνει τον παγκόσμιο μέσο όρο. Η Ελλάδα ξεπερνά τον παγκόσμιο μέσο όρο στις κατηγορίες 1%, 5% και 10%.

Σημαντική είναι επίσης η συμμετοχή -ηγεσία των Ελλήνων επιστημόνων στις δημοσιεύσεις με υψηλή απήχηση. Σε ποσοστό 32,6% των δημοσιεύσεων με ελληνική συμμετοχή που ανήκουν στο top 1%, ο πρώτος συγγραφέας προέρχεται από ελληνικό φορέα. Στο top 5% το ποσοστό αυτό ανέρχεται σε 46,4% και στο top 10% σε 53,5%.

Οι περισσότεροι φορείς

Για τη χρονική περίοδο 2008-2012 οι τρεις σημαντικότερες κατηγορίες ελληνικών φορέων ως προς τον αριθμό δημοσιεύσεων είναι τα Πανεπιστήμια, τα Ερευνητικά Κέντρα που εποπτεύονται από τη ΙΤΕΤ και τα Δημόσια Νοσοκομεία. Σε όλη τη διάρκεια της περιόδου, η εξέλιξη των δεικτών που αφορούν την απήχηση των δημοσιεύσεων είναι θετική για τις επιμέρους κατηγορίες φορέων και συμβαδίζει με την άνοδο των σχετικών δεικτών του συνόλου των ελληνικών δημοσιεύσεων.

[SID:9168167]

> Επιστημονικά πεδία

Για την απήχηση των ελληνικών δημοσιεύσεων σε επιστημονικές περιοχές, οι δημοσιεύσεις με την υψηλότερη απήχηση είναι:

- Επιστήμη, Μηχανική και Τεχνολογία
- Ιατρική και Επιστήμες Υγείας
- Γεωγραφικές Επιστήμες, Κοινωνικές Επιστήμες και Ανθρωπιστικές Επιστήμες
- Επιστήμη, καθώς και οι επιστήμες της, συμπεριλαμβανομένης της φυσικής, της ιατρικής και της τεχνολογίας

